

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Навчально-науковий інститут №5
Кафедра кримінального права та кримінології

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри
кримінального права та
кримінології
протокол № 1 від 30.08.2024
Завідувач кафедри
_____ **Микола ПАХНІН**

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кафедра	Кримінального права та кримінології ННІ №5 (https://univd.edu.ua/uk/dir/2019/kafedra-kryminalnogo-prava-ta-kryminologii--fakultet--6-)
Контактний телефон	+38 057 73-98-078 (раб.)
E-mail	ku-pd.fpmk@ukr.net
Офіційна назва освітньої програми	першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 262 Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти	перший (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень (НРК України – 6 рівень та перший цикл вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	282 Правоохоронна діяльність
Статус дисципліни	Обов'язкова компонента освітньо-наукової програми, вивчається в 5 семестрі XII курсу навчання
Мова викладання	українська
	3 кредитів ECTS
	- загальний обсяг – 90 год.

Обсяг дисципліни в кредитах ECTS/годинах	Аудиторна робота: 30 год. для денної форми навчання, 16 год. – для заочної форми навчання, з них:
	- лекції: 20 год. для денної форми навчання, 8 год. — для заочної форми навчання
	- практичні заняття: 10 год. для денної форми навчання, 8 год. — для заочної форми навчання
	- самостійна робота: 60 год. для денної форми навчання, 74 год. — для заочної форми навчання
Час і місце проведення навчальної дисципліни	Згідно розкладу занять
Консультації з навчальної дисципліни	Аудиторні консультації: __ аудиторія згідно з графіком консультацій Онлайн-консультації: письмово в системі дистанційного навчання Moodle або електронною поштою викладача
Мета вивчення дисципліни	забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, отримання ними необхідного рівня знань, вмінь з використання норм чинного кримінально-виконавчого законодавства, правових підстав діяльності Державної пенітенціарної служби України, органів і установ виконання кримінальних покарань, міжнародно-правових стандартів поводження з ув'язненими і засудженими.
Завдання вивчення дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> • отримання теоретичних знань щодо реалізації державної політики в сфері виконання кримінальних покарань та пробації; • забезпечення вирішення питань, пов'язаних з дотриманням прав та свобод людини і громадянина, зокрема засуджених за скоєння кримінальних злочинів; • засвоєння норм чинного кримінально-виконавчого законодавства України. • підвищення рівня юридичної свідомості фахівців, оволодіння досвідом щодо виконання кримінальних покарань в Україні та зарубіжних країнах; • розвиток загальної культури та ерудиції фахівців.

Форми та види проведення навчальних занять	Форма навчання – денна або заочна. Види навчальних занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Самостійна робота	Доповіді
Необхідне обладнання	Мультимедійне обладнання (ноутбук та проектор), комп'ютерне забезпечення з виходом у мережу Інтернет.
Індивідуальні завдання	Реферати, наукові роботи
Контроль	Методи контролю: опитування на семінарських заняттях; участь в дискусіях, веб-квестах, обговоренні доповідей, рефератів; підготовка рефератів та доповідей, тестування, виконання курсових робіт. Критерії оцінки поточного контролю викладач повідомляє на першому занятті та перед кожними оцінюванням. Форма контролю: залік.
Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності	Здатність застосовувати концептуальні та методологічні знання для вирішення значущих проблем у галузі держави і права, що передбачає застосування правових інститутів, норм, наукових положень, доктрин, принципів, а також організацію і проведення досліджень із подальшим впровадженням інновацій в практично-перетворювальну діяльність. ЗК-2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	
Тема 1. Поняття кримінально-виконавчого права. Державна політика у сфері виконання кримінальних покарань. Поняття і основні принципи кримінально-виконавчого права. Норми та джерела кримінально-виконавчого права. Місце кримінально-виконавчого права в системі права України. Наука кримінально-виконавчого права України її предмет та метод. Предмет і система курсу кримінально-виконавчого права.	

Тема № 2. Органи і установи кримінально-виконавчої системи України.

Поняття кримінально-виконавчої системи України.

Органи і установи виконання кримінальних покарань.

Державна кримінально-виконавча служба України. Її структура та завдання.

Основні напрямки діяльності органів і установ виконання покарань.

Взаємодія органів та установ виконання покарань з іншими органами держави, підприємствами та установами.

Нагляд і контроль за діяльністю органів та установ виконання покарань.

Тема № 3. Правовий статус засуджених.

Поняття правового статусу засуджених та його закріплення в кримінально-виконавчому законодавстві України.

Основні структурні елементи правового статусу засуджених.

Права, обов'язки і законні інтереси засуджених.

Дисциплінарна, адміністративна та кримінальна відповідальність засуджених

Тема 4. Класифікація і розподіл засуджених по видам установ виконання покарань.

Поняття, критерії та види класифікації засуджених. Порядок визначення засудженому до позбавлення волі виду колонії, його направлення і переміщення до місць відбування покарань.

Прийом та облік засуджених в установах виконання покарань. Структурні дільниці виправних та виховних колоній та їх призначення.

Порядок зміни умов тримання засуджених та їх переведення.

Тема 5. Поняття та правове регулювання режиму в місцях позбавлення волі.

Поняття, цілі та функції режиму в місцях позбавлення волі. Основні вимоги режиму і засоби його забезпечення в установах виконання покарань.

Законодавче регулювання режиму в установах виконання покарань.

Підстави здійснення оперативно-розшукової діяльності і використання технічних засобів нагляду в установах виконання покарань.

Правила внутрішнього розпорядку в установах виконання покарань.

Режим особливих умов в колоніях та підстави застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї

Тема 6. Правове регулювання праці, матеріально-побутового і медико-санітарного забезпечення засуджених.

Загальні принципи організації праці засуджених. Основи законодавчого регулювання праці засуджених.

Поняття умов виконання і відбування покарання.

Матеріально-побутове забезпечення засуджених.

Медико-санітарне забезпечення засуджених.

Тема 7. Організація соціально-виховної роботи із засудженими.

Поняття, організація і основні завдання соціально-виховної роботи із засудженими.

Основні напрями, форми і методи соціально-виховної роботи із засудженими.

Організація загальноосвітнього і професійно-технічного навчання засуджених до позбавлення волі.

Участь громадських та релігійних організацій у соціально-виховної роботі із засудженими до позбавлення волі.

Тема 8. Пробація в Україні.

Поняття, принципи, основні завдання пробації.

Види пробації.

Суб'єкти пробації.

Організація пробації в Україні.

Особливості пробації для неповнолітніх.

Тема 9. Порядок і умови виконання кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.

Поняття і види кримінальних покарань, не пов'язаних із позбавленням волі.

Порядок і умови виконання покарання у виді штрафу.

Поняття і порядок виконання покарання у виді конфіскації майна.

Поняття і порядок виконання покарання у виді службових обмежень для військовослужбовців.

Виконання покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Порядок і умови виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади.

Порядок і умови виконання покарання у виді позбавлення права займатися певною діяльністю.

Порядок і умови виконання покарання у виді громадських робіт.

Порядок і умови виконання покарання у виді виправних робіт.

Тема 10. Порядок і умови виконання кримінальних покарань, пов'язаних з позбавленням волі.

Порядок і умови виконання кримінального покарання у виді арешту

Порядок і умови виконання кримінального покарання у виді обмеження волі.

Порядок і умови виконання кримінального покарання у виді тримання у дисциплінарному батальйоні військовослужбовців.

Порядок і умови виконання кримінального покарання у виді позбавлення волі на певний строк.

Порядок і умови виконання кримінального покарання у виді довічного позбавлення волі

Тема 11. Звільнення засуджених від відбування покарання та їх соціальна адаптація.

Загальна характеристика правових підстав звільнення від відбування кримінальних покарань.

Порядок і умови звільнення від відбування покарання по закінченню строку покарання, призначеного за вироком суду.

Підстави і порядок умовно-дострокового звільнення від відбування покарання або заміни не відбутої частини покарання більш м'яким покаранням.

Підстави і порядок звільнення від відбування покарання за актом амністії або в зв'язку з помилуванням.

Підстави і порядок звільнення від відбування покарання в зв'язку з душевною хронічною або іншою тяжкою хворобою.

Тема 12. Міжнародні стандарти поводження з засудженими і виконання кримінальних покарань у закордонних країнах.

Історія міжнародного співробітництва у сфері виконання кримінальних покарань.

Система діючих міжнародних актів про поводження із засудженими.

Загальна декларація прав людини (1948 р.) як основа розвитку спеціалізованих міжнародних нормативно-правових актів в сфері поводження з засудженими.

Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими (1955 р.) основний міжнародно-правовий акт в сфері поводження з ув'язненими та засудженими.

Зміст та основні положення Європейської Конвенції з прав людини щодо забезпечення прав засуджених та ув'язнених.

Європейські тюремні правила, їх загальний зміст та вимоги щодо умов виконання і відбування кримінальних покарань.

Виконання кримінальних покарань у закордонних країнах.

Результати навчання

ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН-5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН-6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Критерії оцінювання результатів навчання	<p>Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний контроль - 50 балів; - підсумковий контроль - 50 балів. <p>Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувача вищої освіти. Оцінка за аудиторну роботу визначається як середнє арифметичне балів, які ним отримані на семінарських заняттях (здобувач має отримати не менш 5 позитивних оцінок) з коефіцієнтом 5. Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне балів, які отримані здобувачем за: реферати, програми (здобувач має підготувати не менш 2 проектів) з коефіцієнтом 5.</p> <p>Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, які отримані здобувачем протягом семестру, та балів, які набрані на підсумковому контролі (екзамені).</p>
---	---

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального, робота з двома-трьома незначними помилками
80-84			

75-79	(«зараховано»)	C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не несуть істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, потрібні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєний, потрібні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

**Перелік
питань до
заліку
(екзамену)**

1. Адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі.
2. Державна політика у сфері виконання кримінальних покарань та пробації. Поняття та завдання.
3. Норми та джерела кримінально-виконавчого права.
4. Види і завдання органів і установ кримінально-виконавчої системи України.
5. Види кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.
6. Види, структура і джерела норм кримінально-виконавчого права України.
7. Державний контроль і прокурорський нагляд за дотриманням кримінально-виконавчого законодавства.
8. Поняття та елементи правового статусу засуджених.
9. Заміна не відбутої частини покарання більш м'яким.
10. Поняття, цілі та функції режиму в місцях позбавлення волі.
11. Заходи забезпечення режиму в місцях позбавлення волі.
12. Звільнення від відбування кримінального покарання в порядку амністії.
13. Звільнення від відбування кримінального покарання в порядку помилування.
14. Звільнення від покарання за хворобою.
15. Кримінальна і дисциплінарна відповідальність засуджених до позбавлення волі на певний строк.
16. Організація загальноосвітнього навчання засуджених.
17. Організація і основні форми виховної роботи з засудженими.
18. Організація матеріально-побутового забезпечення засуджених.
19. Організація медико-санітарного забезпечення засуджених.
20. Організація праці засуджених до позбавлення волі.
21. Організація професійно-технічного навчання засуджених.
22. Основи управління і фінансування кримінально-виконавчої системи України.
23. Основні засоби виправлення засуджених до позбавлення волі.
24. Поняття, принципи, основні завдання пробації.

**Рекомендована
література**

1. Конституція України : від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кримінально-виконавчий кодекс [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
3. Про Національну поліцію: закон України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
4. Про державну кримінально-виконавчу службу України: закон України від 23.06.2005 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15#Text>
5. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: закон України від 01.12.1994 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: закон України від 17.03.2011 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-17#Text>
7. Про пробацію: закон України від 05.02.2015 р. № 160-VIII [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-19#Text>

<p>Основна</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кримінально-виконавче право : підручник / Б.М. Головкін, А.Х.Степанюк, О.В. Лисодєд та ін. ; за заг. ред. Б.М. Головкіна, А.Х. Степанюка. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2019. – 288 с. 2. Кримінально-виконавче право України: курс лекцій / В.Ф. Примаченко, В.Г. Хашев, В.В. Шаблистий, С.М. Школа, Л.Г. Якименко; за заг. ред. В.В. Шаблистого. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. – 236 с. 3. Автухов К. А., Гель А. П., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України. Підручник. Київ: Юрінком Інтер. 2020. 432 с. 4. Кернякевич- Танасійчук Ю. В. Кримінально-виконавча політика України: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. Нац. Ун-т ім. Василя Стефаника, 2019. 336 с. 5. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / заг. ред. Є. С. Назимко. Київ : ВД «Дакор». 2020. 210 с. 6. Боднар, І. В. Сучасний стан системи установ виконання покарнь в Україні / Ігор Володимирович Боднар, Дмитро Юрійович Кондратов // Вісник Кримінологічної асоціації України. - 2021. - № 2 (25). - С.135-141. 7. Anishchenko M, Denysov S., Dnysova T., Palchenkova M., Riabchynska O. Provision of the Right to Health of Convicted and Personnel under Conditions of Prison in Ukraine (Забезпечення права на охорону здоров'я засуджених та персоналу в умовах позбавлення волі). Teikyو Medical Journal. 2021. Vol. 44. № 1. P. 607–613. 8. Денисов С. Ф., Заїка Д. Є. Виправлення та ресоціалізація засуджених на території України у ХІХ-ХХ століттях : теоретичні та практичні аспекти // Проблеми законності. Зб. наук. праць. 2021. Вип.153. С.131-154. 9. Денисов С. Ф., Заїка Д. Є. Щодо ресоціалізації та реінтеграції засуджених за проєктом Кримінального кодексу України // Мультидисциплінарні наукові дослідження і інновації: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Куновіце, Чеська Республіка 17-18 листопада 2021 р. Куновіце : Академія ГУСПОЛ, 2021. С.19-23. 10. Денисов С. Ф., Заїка Д. Є. Виправлення та ресоціалізація засуджених та суміжні поняття // Проблеми законності : зб. наук. праць. 2021. №155. С.182-207.
-----------------------	--

Інформаційні ресурси в Інтернеті	<ol style="list-style-type: none"> 1. Веб-сайт Міністерства юстиції України: https://minjust.gov.ua/ 2. Веб-сайт Державної кримінально-виконавчої служби України: http:// kvs.gov.ua/ 3. Веб-сайт Міністерство Внутрішніх Справ України: http://mvs.gov.ua 4. Веб-сайт Державної служби статистики України: http:// www.ukrstat.gov.ua/ 5. Інформаційно-бібліотечний портал ХНУВС: http:// univd.edu.ua/ibportal/ 6. Електронні ресурси бібліотеки ХНУВС: http:// univd.edu.ua/dir/417/biblioteka 7. Офіційний сайт Верховної Ради України http:// portal.rada.gov.ua. 8. Інформаційні ресурси мережі Інтернет, наприклад, www.liga.net
---	--